

PATIËNTEN INFORMATIE

De behandeling van COPD

Afdeling Longgeneeskunde

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

Inhoud

Wat is COPD	3
De opname	3
De behandeling	3
Diverse metingen/onderzoeken.....	4
Het beademen met een BiPAP-apparaat	5
De diëtist(e).....	6
De fysiotherapeut	6
Adviezen vooraf	7
Longrevalidatie	7
Mondharmonicatherapie	7
De longverpleegkundige in het ziekenhuis.....	7
Stoppen met roken.....	8
Naar huis (ontslag).....	8
Zuurstof thuis	9
De longverpleegkundige thuis.....	9
Belangrijke telefoonnummers	9

Met deze folder wil het Maasstad Ziekenhuis u informeren over de opname en de behandeling van uw COPD op de afdeling Longgeneeskunde. Het is belangrijk dat u deze informatie goed doorleest.

Wat is COPD

COPD is de afkorting van **C**hronic **O**bstructive **P**ulmonary **D**isease, een longziekte waarbij de ademhaling chronisch bemoeilijkt is. Het is de nieuwe naam voor chronische bronchitis en longemfyseem (uitgerekte longen).

De opname

De reden van opname is dat de klachten bij uw COPD erger worden (opvlamming/exacerbatie). Meestal wordt een opvlamming veroorzaakt door een virus (verkoudheidsvirus) of een bacterie, die ontstekingen in de luchtwegen veroorzaken. De kortademigheid, het hoesten en het opgeven van slijm (sputum) nemen toe. De gebruikelijke medicatie helpt niet genoeg. Een ziekenhuisopname is nodig voor een maximale behandeling. De opnameduur is in de meeste gevallen 5 tot 7 dagen.

De behandeling

De behandeling bestaat uit het toedienen van:

- Een ontstekingsremmend medicijn Prednison via het infuus of in tabletvorm.
- Luchtwegverwijders zoals: Combivent, Ipramol, Ipraxa of Ventolin, via een vernevelaar.
- Een antibioticum als u hoge koorts of een bacterie in het opgehoeste slijm (sputum) heeft.
- Extra zuurstof via een slangetje in de neus, als het nodig is.

Meestal worden de inhalatiemedicijnen die u thuis gebruikt in overleg met de arts tijdelijk gestopt. Tijdens uw opname gebruikt u de medicijnen die u van de verpleegkundige krijgt. Overige medicatie voor andere aandoeningen dan die van de longen krijgt u ook van de verpleegkundige.

Als uw COPD weer onder controle is, kunt u meestal uw eigen medicatie weer gaan gebruiken. Het is verstandig deze in het ziekenhuis bij u te hebben. U hoort van de arts of de verpleegkundige met welke medicijnen u mag doorgaan, starten of stoppen.

Om te zorgen dat uw inhalatiemedicatie goed werkt is een goede inhalatietechniek heel belangrijk. De verpleegkundigen van de afdeling en de longverpleegkundige op de polikliniek kunnen u hierbij helpen.

Diverse metingen/onderzoeken

Meten van hartfrequentie, bloeddruk en temperatuur

Afhankelijk van hoe het gaat worden de hartfrequentie, bloeddruk en temperatuur op vaste momenten overdag en 's avonds gemeten.

Pijnscore

Op dezelfde tijdstippen als bij het meten van hartfrequentie, bloeddruk en temperatuur wordt aan u gevraagd of u pijnklachten heeft. De score wordt uitgedrukt in cijfers van 0 (geen pijn) tot 10 (onhoudbare pijn).

Zuurstofwaarde in het bloed

Het zuurstofwaarde in het bloed wordt onder andere gemeten met een saturatiemeter. De saturatiemeter bestaat uit een knijper die op één van de vingers of het oor wordt geplaatst en een kastje waarop in het display het zuurstofwaarde is af te lezen.

U krijgt extra zuurstof toegediend wanneer uit bloedonderzoek en/of de meting aan de vinger blijkt dat u zuurstofgebrek heeft. Wanneer bij herhaalde controles blijkt dat het zuurstofwaarde in uw bloed normaal is, wordt de toediening van extra zuurstof gestopt. Heeft u ook na uw opname zuurstof thuis nodig? Lees dan dan de [folder Zuurstof in de thuissituatie](#).

Bloedonderzoek

Bloedonderzoek geeft informatie over het functioneren van diverse organen zoals de longen, de nieren en de lever. Voor het bepalen van de zuurstof- en koolzuurwaarde (bloedgassen) in het bloed wordt u geprikt in de polsslagader (voor de zuurstofwaarde) of in de top van een vinger (voor de koolzuurwaarde).

Sputumkweek

Soms wordt onderzocht of er bacteriën in het sputum (slijm dat u ophoest) zit.

Tijdens de dagelijkse visite komen de arts en een verpleegkundige bij u langs om te kijken hoe het met u gaat en om de resultaten van de eventuele onderzoeken te bespreken. Afhankelijk hiervan wordt waar nodig de behandeling aangepast.

Het beademen met een BiPAP-apparaat

Bij een opvlaming van uw COPD kan het voorkomen dat in het bloed de zuurstofwaarde te laag en de koolzuurwaarde te hoog is. Dit wijst op een ernstige vorm van longfalen. De ademhaling moet dan ondersteund worden met een Bi-PAP-apparaat (Bi-Level Positive Airway Pressure: positieve druk in de luchtwegen bij het in- en het uitademen).

U krijgt over uw neus en mond een masker, dat via een slang in verbinding staat met een beademingsapparaat. Lees voor meer informatie de [folder over Bi-PAP-apparaat](#).

Voor de juiste toepassing is het belangrijk dat u de instructies van de verpleegkundige precies opvolgt.

De diëtist(e)

Een goed gewicht bij COPD is belangrijk. Zowel onder- als overgewicht zijn niet gewenst. COPD kan leiden tot (ongewenst) gewichtsverlies. De ademhaling kost meer energie waardoor extra calorieën nodig zijn om het gewicht op peil te houden.

Het is belangrijk dat uw (ademhalings)spieren in goede conditie blijven. Hiervoor moet uw voeding dan ook voldoende eiwitten, vitamines en mineralen bevatten.

Wanneer uw lichaamsgewicht te laag is, kan de diëtist(e) ingeschakeld worden. De diëtist(e) geeft u adviezen over de gewenste voedselinname. Soms is bijvoeding in de vorm van drink- of sondevoeding nodig.

De fysiotherapeut

De dag van uw opname of zo snel mogelijk erna krijgt u bezoek van de fysiotherapeut.

- De fysiotherapeut beoordeelt uw ademhaling en geeft u zo nodig adviezen om deze te verbeteren.
- Ook helpt de fysiotherapeut u bij het aanleren van goede techniek voor het ophoesten van (taai) slijm.
- Daarnaast geeft de fysiotherapeut adviezen met betrekking tot het bewegen. In beweging blijven is belangrijk voor een goed herstel. Wij stimuleren u daartoe en willen u daarbij helpen. Ook na ontslag uit het ziekenhuis is het belangrijk dat u blijft bewegen, de fysiotherapeut kan u hier over adviseren.

Adviezen vooraf

- Neemt u vooral gemakkelijk zittende kleding mee, zodat u zich overdag gewoon kunt aankleden.
- Het is heel belangrijk dat u uw dagelijkse activiteiten zoals wassen, aankleden en aan tafel eten zo snel mogelijk weer oppakt. Dit wordt ook door de verpleegkundigen gestimuleerd.
- Als u thuis gebruik maakt van een rollator dan raden wij u aan deze mee te (laten) brengen zodat u zich hiermee op de afdeling kunt verplaatsen. Zet hier duidelijk uw naam op.

Longrevalidatie

De mogelijkheid bestaat om patiënten die in een slechte algemene conditie verkeren of weinig weerstand hebben mee te laten doen aan ons poliklinisch longrevalidatieprogramma. Informatie hierover kunt u krijgen van de fysiotherapeut, de verpleegkundige van de afdeling of de longverpleegkundige. Lees voor meer informatie de [folder Longrevalidatie](#).

Mondharmonicatherapie

Het ziekenhuis biedt mondharmonicatherapie aan voor COPD-patiënten. De therapieën worden gegeven in groepsverband en vinden plaats onder begeleiding van een docent. De therapieën zijn gericht op het verbeteren van de ademhalingstechniek en leert patiënten beter gebruik te maken van hun beschikbare lucht. Als u interesse heeft in het volgen van de therapie, neem dan contact op met de verpleegkundige via (010) 291 41 90.

De longverpleegkundige in het ziekenhuis

De longverpleegkundige is een verpleegkundige die gespecialiseerd is in longziekten en geeft u:

- uitleg over het ziektebeeld en beantwoord uw vragen hierover;
- instructie bij het inhaleren van medicatie;
- informatie over het gebruik van zuurstof thuis;

- informatie over instellingen, die zich bezig houden met activiteiten en zorg rondom COPD.

Lees voor meer informatie de [folder Longverpleegkundige](#).

Als u voor de eerste keer bent opgenomen krijgt u als u naar huis mag niet alleen een afspraak bij de longarts, maar ook bij de longverpleegkundige op de polikliniek. Tijdens uw opname komt de longverpleegkundige bij u langs op de afdeling.

Stoppen met roken

Roken in en om het ziekenhuis is niet toegestaan. Roken verergert uw klachten en zorgt ervoor dat de behandeling minder goed werkt. U wordt sterk geadviseerd te stoppen met roken. Lees hier de [folder van Sine Fuma](#) of vraag de folder aan de verpleegkundige van de afdeling. Of ga voor meer informatie naar www.rookvrijookjij.nl.

Naar huis (ontslag)

U gaat naar huis wanneer u genoeg hersteld bent. Mogelijk is uw conditie nog niet helemaal op het oude niveau. U krijgt altijd een nabehandeling met prednison en soms een antibioticum voor thuis. Dit staat vermeld op de ontslagpapieren. De ontslagpapieren bestaan uit:

- een lijst met uw medicatie;
- medicijnen, deze krijgt u van de ziekenhuisapotheek;
- wanneer nodig een overdracht voor de thuiszorg of bij een overplaatsing naar een andere instelling een overdracht en een medische brief voor de instellingsarts.

Polikliniekafspraken worden door de polikliniek Longgeneeskunde gemaakt en digitaal naar u verstuurd. U kunt deze terug vinden in het patiëntenportaal Mijn Maasstad Ziekenhuis, www.maasstadziekenhuis.nl/inloggen/mijn-maasstad-ziekenhuis. Als uw e-mailadres niet bekend is in het systeem, sturen we de afspraak nog via de post naar u.

Zuurstof thuis

De arts bepaalt of u zuurstof thuis moet gaan gebruiken. De aanvraag wordt vanuit het ziekenhuis geregeld. Heeft u al zuurstof thuis dan is het voldoende dat u de leverancier inlicht of laat inlichten.

De longverpleegkundige thuis

In een aantal gevallen wordt de longverpleegkundige van de Thuiszorg ingeschakeld. Zij geeft begeleiding in de thuissituatie bij vragen over COPD en bij het oplossen van een aantal praktische problemen. Ook kan zij u adviezen geven/trainen bij het gebruik van medicatie, het zuurstofgebruik met u doornemen/controleren, voorlichting over het ziektebeeld geven en u adviseren over uw woonsituatie.

Belangrijke telefoonnummers

- Afdeling Longgeneeskunde (010) 291 37 34 / (010) 291 33 30
- Polikliniek Longgeneeskunde (010) 291 22 25
- Longverpleegkundige (010) 291 22 25
- Longgeneeskunde onderzoeksafdeling (010) 291 41 90

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maasnik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

